

PREHLAD VYBRANÝCH ROZHODNUTÍ ÚSTAVNÉHO SÚDU SLOVENSKEJ REPUBLIKY

za obdobie november 2013

II. senát

Nálezy:

spisová značka	II. ÚS 155/2013
sudca spravodajca	Sergej Kohut
druh konania	čl. 127 ods. 1 ústavy konanie o sťažnostiach fyzických a právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	nález – vyhovené
dátum rozhodnutia	12. septembra 2013
dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv	čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky
skutkový stav a základné fakty	Sťažovateľ vo svojej sťažnosti tvrdil, že k porušeniu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a základného práva na vlastníctvo podľa čl. 20 ods. 1 ústavy rozsudkom krajského súdu došlo tým, že krajský súd svoje rozhodnutie nedostatočne odôvodnil, jeho rozhodnutie je arbitrálne a nerešpektuje jeho základné právo na vlastníctvo, pretože krajský súd sťažovateľa bez splnenia zákonných dôvodov pozbavil jeho riadne nadobudnutých vlastníckych práv k nehnuteľnosti.
ratio decidendi	<p>Z odôvodnenia namietaného rozsudku krajského súdu vyplýva, že krajský súd rozsudok okresného súdu potvrdil ako vecne správny, zohľadniac možnosť postupu podľa § 219 ods. 2 OSP. Podľa tohto ustanovenia ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.</p> <p>Ústavný súd už konštatoval aj to, že zákonodarcom upravenú fakultatívnu možnosť odvolacieho súdu obmedziť sa v odôvodnení potvrdzujúceho rozhodnutia len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia je vždy potrebné v záujme ústavne konformného výkladu (čl. 152 ods. 4 ústavy) aplikovať aj vo svetle judikatúry ústavného súdu a Európskeho súdu pre ľudské práva zaoberajúcej sa právom účastníka občianskeho súdneho konania na riadne odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu. Ak tak všeobecný súd nepostupoval, jeho rozsudok je nevyhnutné považovať za arbitrárny, svojvoľný, a tým priamo zasahujúci do základného práva účastníka súdneho konania na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.</p> <p>Je v zásade postačujúce, ak odvolací súd odkáže v odôvodnení svojho rozhodnutia na odôvodnenie rozhodnutia súdu prvého stupňa, pokiaľ sa s ním úplne stotožňuje a pokiaľ súčasne dáva odpovede aj na podstatné argumenty sťažovateľa uvedené v jeho odvolaní, ako aj vtedy, ak sa odvolací súd sám vysporiada v odôvodnení svojho rozhodnutia s argumentmi uvedenými v odvolaní, pokiaľ sa s týmito argumentmi prednesenými v konaní pred ním nevysporiadal už súd prvého stupňa.</p> <p>Sťažovateľ svoje odvolanie odôvodnil predovšetkým tým, že svoje vlastnícke právo odvodzuje od právoplatných rozsudkov okresného súdu, ktorými bolo určené, že spoluvlastnícke podiely zapísané, patria do dedičstva.</p> <p>V priebehu konania pred okresným súdom navrhol pre prípad, ak ním predložený geometrický plán považuje súd za sporný, vykonať znalecké dokazovanie znalcom z odboru geodézie a kartografie s tým, že je pripravený na jeho vykonanie zložiť aj súdom</p>

určený preddavok.

Ako vyplýva z odôvodnenia rozsudkov krajského súdu a okresného súdu, tieto sa žiadnym spôsobom s existenciou sťažovateľom uvádzaných právoplatných rozsudkov okresného súdu nevysporiadali.

Svoje rozhodnutie, pokiaľ ide o otázku vlastníctva predmetu sporu, založili iba na zistení, podľa ktorého okresný súd zamietol skoršiu žalobu žalobcu o určenie vlastníckeho práva rozsudkom potvrdeným rozsudkom krajského súdu, z čoho „teda vyplýva, že žalobca nie je vlastníkom nehnuteľností, ktoré požadoval od žalovaných vydať, a teda žalovaní ich neužívajú neoprávnene, a preto súd žalobu zamietol“.

Ako však vyplýva z odôvodnenia rozsudku krajského súdu (predloženého v konaní žalovanými a založeného v spise okresného súdu), žaloba žalobcu bola zamietnutá pre nedostatok naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení.

Krajský súd v odôvodnení tohto rozsudku po tom, čo objasnil zmysel a účel ustanovenia § 80 písm. c) OSP a pojem naliehavého právneho záujmu, uviedol, že „je nedôvodné sa domáhať určenia vlastníckeho práva určovacou žalobou... pokiaľ žalobca sám tvrdí, že už vlastníkom spornej nehnuteľnosti je, resp. je ku nej zapísaný v katastri nehnuteľností. V tomto smere treba súhlasiť s názorom súdu prvého stupňa, že absentuje naliehavosť právneho záujmu žalobcu na určení vlastníckeho práva.“

Za tejto situácie, už ďalšie úvahy krajského súdu uvedené v rozsudku o dôsledkoch spôsobu nadobudnutia nehnuteľností žalovanými ostávajú bez významu pre konanie vo veci okresného súdu. V prípade zamietnutia určovacej žaloby pre nedostatok naliehavého právneho záujmu nemožno z takéhoto rozhodnutia súdu v inom konaní bez ďalšieho dokazovania vyvodiť záver o tom, že neúspešný žalobca v určovacom konaní nie je vlastníkom predmetu sporu, alebo naopak, že jeho vlastníkom je iba z tohto dôvodu žalovaný.

Všeobecné súdy sa žiadnym spôsobom nevysporiadali v odôvodnení svojho rozhodnutia ani s otázkou totožnosti predmetu sporu s parcelou, takže nemožno zistiť ich záver o tejto otázke a ani to, z akého dôvodu v prípade pochybnosti o totožnosti pozemkov nevykonali sťažovateľom navrhované znalecké dokazovanie. Pritom je zřejmé, že v prípade totožnosti pozemkov je podstatou konania vedeného pred okresným súdom duplicitný zápis vlastníckeho práva k nehnuteľnosti.

Takýto stav je potrebné riešiť podľa všeobecných princípov ochrany vlastníckeho práva so zohľadnením zásady „nemo plus iuris ad alium transferre potest quam ipse habet“, ale aj právnej úpravy vydržania. Krajský súd v tejto súvislosti iba všeobecne konštatoval, že sťažovateľ vstúpil do právneho postavenia svojho otca dňom jeho smrti.

Vo vzťahu k argumentom sťažovateľa o preukázaní jeho vlastníckeho práva právoplatnými rozsudkami okresného súdu sa všeobecné súdy nezaoberali ani otázkou, či tieto rozhodnutia záväzne riešia otázku vlastníctva sťažovateľa aj s účinkami pre účastníkov tohto konania – materiálna právoplatnosť (§ 159 ods. 2 OSP).

Pokiaľ všeobecné súdy vo veci sťažovateľa konštatovali, že „základnou podmienkou a predpokladom úspešnosti žaloby na vydanie veci je, že vec sa neoprávnene nachádza vo faktickej moci inej osoby než vlastníka“, s týmto záverom sa stotožňuje aj ústavný súd.

Pre skúmanie tejto podmienky je však nevyhnutné najprv ustáliť, či sťažovateľ nadobudol vlastnícke právo k predmetu sporu a kedy sa tak stalo (vychádzajúc z rozsudkov okresného súdu), pokiaľ sú pre účastníkov týchto konaní záväzné, resp. v opačnom prípade z výsledkov vykonaného dokazovania), následne skúmať okolnosti nadobudnutia nehnuteľnosti žalovanými s ohľadom na už uvedené princípy vysporiadania duplicitného vlastníctva a taktó uzavrieť otázku platnosti právnych titulov, od ktorých odvodzujú vlastnícke právo žalovaní (prípadne aj so zohľadnením právneho inštitútu vydržania). Až potom je možné uzavrieť, či sa predmet sporu vo faktickej moci žalovaných nachádza oprávnene alebo neoprávnene.

Vzhľadom na to, že z odôvodnenia rozhodnutia krajského súdu ani pri jeho skúmaní v spojení s rozhodnutím okresného súdu odpovede na tieto otázky, ktoré sú nepochybne pre vec významné, nevyplývajú, odôvodnenie rozhodnutia krajského súdu nepovažuje ústavný súd za dostatočné. Pokiaľ preto sa už citovaným odôvodnením krajský súd potvrdil rozhodnutie okresného súdu, takéto odôvodnenie jeho rozhodnutia dostatočne neobjasňuje právny základ sporu v jeho podstatných okolnostiach.

Ústavný súd, vychádzajúc aj z toho, že krajský súd ústavne neakceptovateľným

	<p>rozsudkom porušujúcim základné právo sťažovateľa na súdnu ochranu zamietol žalobu sťažovateľa o vydanie nehnuteľnosti, dospel k záveru, že týmto rozsudkom došlo aj k porušeniu jeho základného práva podľa čl. 20 ods. 1 ústavy.</p> <p>Tento záver však vychádza iba z toho, že sťažovateľom tvrdenému právu držať, užívať, požívať plody a úžitky jeho tvrdeného vlastníctva nebola poskytnutá procesná ochrana v súlade s požiadavkami spravodlivého procesu.</p> <p>Bolo legitímnym právom sťažovateľa očakávať v konaní o ochranu ním tvrdeného vlastníckeho práva, že v prípade, ak svoje vlastnícke právo preukáže a preukáže i to, že vec sa neoprávnene nachádza vo faktickej moci žalovaných, bude mu ochrana poskytnutá. Jeho žaloba však bola zamietnutá všeobecnými súdmi bez toho, aby bolo možné zistiť, z akých dôvodov dospeli k záveru o tom, že sťažovateľ vlastníkom predmetu sporu nie je a vec sa nachádza vo faktickej moci žalovaných už len preto oprávnene.</p> <p><u>Ústavný súd rozhodol tak, že základné právo sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a základné právo na vlastníctvo podľa čl. 20 Ústavy Slovenskej republiky rozsudkom krajského súdu porušené bolo.</u></p> <p><u>Zrušuje rozsudok krajského súdu a vec vracia krajskému súdu na ďalšie konanie.</u> <u>Sťažovateľovi primerané zadost'učinenie nepriznáva.</u></p>
<p>použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESEF a iných súdov</p>	<p>***</p>

<p>spisová značka</p>	<p>II. ÚS 147/2013</p>
<p>sudca spravodajca</p>	<p>Lajos Mészáros</p>
<p>druh konania</p>	<p>čl. 127 ods. 1 ústavy konanie o sťažnostiach fyzických a právnických osôb</p>
<p>druh rozhodnutia a spôsob vybavenia</p>	<p>nález – v časti vyhovené – v časti nevyhovené</p>
<p>dátum rozhodnutia</p>	<p>9. októbra 2013</p>
<p>dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv</p>	<p>čl. 5 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 5 ods. 4 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd</p>
<p>skutkový stav a základné fakty</p>	<p>Sťažovateľ (štátny občan Gruzínska) namietal porušenie práva zaručeného v čl. 5 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom najvyššieho súdu a práva zaručeného v čl. 5 ods. 4 Dohovoru o ochrane ľudských práva základných slobôd postupom krajského súdu postupom najvyššieho súdu.</p>
<p>ratio decidendi</p>	<p>K namietanému porušeniu čl. 5 ods. 1 dohovoru</p> <p>Zo skutkových okolností je zrejmé, že sťažovateľ je v postavení osoby, proti ktorej bolo vydané rozhodnutie o administratívnom vyhostení a zákaze vstupu na územie Slovenskej republiky, čoho dôsledkom bolo umiestnenie sťažovateľa v Útvare policajného zaistenia M. V dôsledku toho prípad sťažovateľa ratione materiae spadá pod ochranu poskytovanú ustanovením čl. 5 ods. 1 dohovoru. Rovnako je z uvedených okolností zrejmé, že zaistenie sťažovateľa rozhodnutím cudzineckej polície zo 6. novembra 2009 predstavuje zásah do práva zaručeného v čl. 5 ods. 1 dohovoru, keďže jeho dôsledkom je obmedzenie osobnej slobody. Podľa akceptovanej metodiky prieskumu porušenia práv zaručených dohovorom je tak podstatnou úlohou ústavného súdu preskúmať, či je tento zásah súladný s požiadavkami čl. 5 ods. 1 dohovoru.</p> <p>Ústavný súd preto nemôže akceptovať názor sťažovateľa, že ustanovenie § 22 ods. 1 zákona o azyle bráni reálnemu vyhosteniu sťažovateľa do tej miery, že by jeho zaistenie nemohlo byť považované za vykonané v konaní o vyhostenie, teda na účel umožnený v čl. 5 ods. 1 písm. f) dohovoru.</p> <p>Citované ustanovenie zákona o azyle totiž bráni vyhosteniu len počas konania o udelenie azylu, po skončení tohto konania (ak nedôjde k udeleniu azylu) však táto ochrana žiadateľa o azyl zaniká a žiadateľ sa principiálne stáva administratívne vyhostiteľným. Ako však už bolo uvedené, možno konanie o žiadosti o udelenie azylu považovať na účely čl. 5 ods. 1 písm. f) dohovoru za súčasť prebiehajúceho konania</p>

o vyhostenie, nie za jeho prekážku. To platí o to viac, že podľa názoru ústavného súdu možno rozumne predpokladať, že cudzinec, ktorému hrozí vyhostenie, spravidla požiada o udelenie azylu, aby svoje vyhostenie oddialil.

Napokon, účelom ustanovenia § 22 ods. 1 zákona o azyle je podľa názoru ústavného súdu aj zabrániť kriminalizácii žiadateľov o azyl z hľadiska zákona o pobyte cudzincov, teda zabrániť tomu, aby ich pobyt na území Slovenskej republiky počas konania o žiadosti o udelenie azylu bol spätne hodnotený ako neoprávnený pobyt s následkom príslušných sankcií podľa zákona o pobyte cudzincov.

Zaisteniu osoby, ktorá podala žiadosť o azyl, nebráni ani žiadne iné ustanovenie zákona o pobyte cudzincov. Naopak, ustanovenie § 62 ods. 1 písm. a) tohto zákona predpokladá výslovne zaistenie na účely výkonu administratívneho vyhostenia, a to bez ohľadu na to, či zaistený cudzinec je v čase zaistenia (dočasne) oprávnený zdržiavať sa na území Slovenskej republiky z dôvodu podania žiadosti o udelenie azylu.

Citované ustanovenie podľa ústavného súdu poskytuje dostatočný zákonný základ pre zaistenie cudzinca aj počas konania o azyle. To, samozrejme, neznamená, že pri jeho výklade a aplikácii netreba dbať na hranice vymedzené judikatúrou EŠLP a aplikovať ňou určené kritériá, najmä kritérium nearbitrárnosti a primeranej dĺžky. Tieto však samy osebe bez ďalšieho nespochybňujú spôsobilosť ustanovenia § 62 ods. 1 písm. a) zákona o pobyte cudzincov slúžiť ako zákonný základ zaistenia cudzinca aj v čase konania o udelenie azylu.

V prospech tohto výkladu podľa názoru ústavného súdu hovorí i ustanovenie § 62 ods. 2 zákona o pobyte cudzincov, ktoré ustanovuje, že podanie vyhlásenia podľa zákona o azyle (teda okrem iného podania žiadosti o udelenie azylu) nie je dôvodom na prepustenie zaisteného cudzinca. Ústavný súd nemôže prisvedčiť výkladu sťažovateľa, že toto ustanovenie len umožňuje pokračovanie v zaistení osoby, ktorá v zaistení požiadala o udelenie azylu. I keď by možno doslovné znenie takémuto výkladu nasvedčovalo, vytváral by tento výklad podľa názoru ústavného súdu bezdôvodnú nerovnosť medzi tými žiadateľmi o azyl, ktorí svoju žiadosť podali až po zaistení (a ktorí by podľa výkladu zastávaného sťažovateľom mohli byť naďalej držaní v zaistení, hoci by u nich zjavne existovali rovnaké prekážky vyhostenia, ako sťažovateľ vidí vo svojom prípade), na strane jednej, a tými žiadateľmi, ktorí o azyl požiadali pred svojím zaistením (a ktorých by podľa sťažovateľa zaistiť vôbec nebolo možné, hoci by u nich neexistovali žiadne prekážky vyhostenia, ba dokonca, hoci by – ako u sťažovateľa – voči nim bolo o vyhostení právoplatne rozhodnuté).

Ústavný súd – uvedomujúc si hodnotu osobnej slobody – samozrejme, nechápe už citované ustanovenie zákona o pobyte cudzincov ako „blanko splnomocnenie“ pre cudzineckú políciu na zaisťovanie ktoréhokoľvek žiadateľa o azyl, u ktorého to vzhľadom na jeho administratívne vyhostenie prichádza do úvahy.

Podľa názoru ústavného súdu správny orgán rozhodujúci o zaistení je povinný pri svojom rozhodovaní zaoberať sa a vziať do úvahy individuálne okolnosti týkajúce sa daného prípadu žiadateľa a musí v takto zistených okolnostiach dospieť k záveru, že skutočne môže dôjsť k naplneniu účelu, ktorému má administratívne zaistenie slúžiť, teda niektorému z dôvodov uvedených v § 62 ods. 1 zákona o pobyte cudzincov.

To znamená, že správny orgán je pri rozhodovaní o zaistení cudzinca podľa tohto ustanovenia povinný prihliadať i na prekážky výkonu administratívneho vyhostenia, trestu vyhostenia, prevozu alebo vrátenia cudzinca, pokiaľ sú také prekážky v čase rozhodovania o zaistení zrejme alebo sú správnomu orgánu známe, alebo vyšli v konaní najavo. V takej situácii je v zmysle § 40 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov povinnosťou správneho orgánu predbežne posúdiť, či ním zistené alebo najavo vyjdené skutočnosti zakladajú takúto prekážku a či je výkon administratívneho vyhostenia, trestu vyhostenia, prevozu alebo vrátenia aspoň potenciálne možný.

Osobitne táto povinnosť zaťažuje správne orgány i súdy v prípadoch, keď sa rozhoduje o zaistení osoby, ktorá je súčasne žiadateľom o azyl. I keď už citované ustanovenie § 62 ods. 2 zákona o pobyte cudzincov ustanovuje, že podanie žiadosti o udelenie azylu nebráni zaisteniu cudzinca, zároveň § 24 ods. 1 zákona o azyle ustanovuje, že ten, komu bol udelený azyl, má právo na pobyt na území Slovenskej republiky ako cudzinec s trvalým bytomom.

Veľká pravdepodobnosť udelenia azylu (napríklad zjavné prenasledovanie cudzinca z politických, rasových, náboženských dôvodov), ktorá by bola zrejماً

už v okamihu rozhodovania o zaistení cudzinca, by tak podľa názoru ústavného súdu mohla predstavovať prekážku zaistenia cudzinca na účely výkonu administratívneho vyhostenia. U takého cudzinca by totiž možnosť administratívneho vyhostenia bola veľmi obmedzená, pretože jeho pobyt na území Slovenskej republiky počas konania o udelenie azylu by bol oprávnený na základe § 22 zákona o azyle a po udelení azylu na základe § 24 ods. 1 tohto zákona.

Zaistenie takého cudzinca by tak v skutočnosti nemohlo byť považované za vykonané „v rámci konania o vyhostenie“, pretože k vyhosteniu by reálne nemohlo dôjsť. Takéto zaistenie by tak v skutočnosti predstavovalo protiprávne zbavenie osobnej slobody, ktoré by nebolo kryté druhou alternatívou ustanovenia čl. 5 ods. 1 písm. f) dohovoru, ale naopak, bolo by s ním v rozpore.

Ústavný súd v dôsledku toho preskúmal, či rozhodnutia cudzineckej polície a rozsudky krajského súdu a najvyššieho súdu netrpia arbitrárnosťou v už uvedenom zmysle, čo im v podstate vytýkal i sťažovateľ.

Krajskému súdu i najvyššiemu súdu možno síce vytknúť určitú úspornosť vo vyjadrovaní k dôvodom zaistenia a námietkam sťažovateľa v tomto smere. Napriek tomu však samotné odôvodnenie oboch rozsudkov podľa názoru ústavného súdu nemožno považovať za arbitrárne.

Naopak, z dôvodov oboch rozsudkov jednoznačne vyplýva, že súdy dostatočne zväzili okolnosť, či sťažovateľ bude po skončení azylového konania z územia Slovenskej republiky vyhostiteľný, keď sa zaoberali okolnosťami ostatnej sťažovateľovej žiadosti o azyl, o ktorej bolo konanie zastavené rozhodnutím migračného úradu z 20. októbra 2009.

Záveru oboch súdov, že sťažovateľova žiadosť o azyl je účelová s cieľom vyhnúť sa administratívne vyhosteniu, nemožno vzhľadom na objektívne okolnosti (osemnásobná žiadosť založená na v podstate veľmi podobných dôvodoch a existencia neprávoplatného, ale predsa vykonateľného rozhodnutia migračného úradu z 20. októbra 2009 o zastavení konania o poslednej sťažovateľovej žiadosti o azyl), na ktoré oba súdy vo svojich rozsudkoch zrozumiteľne odkázali, podľa názoru ústavného súdu z ústavného hľadiska nič vytknúť.

Ústavný súd uzatvára, že v prerokúvanej veci bol sťažovateľ zbavený osobnej slobody na účel ustanovený v čl. 5 ods. 1 písm. f) dohovoru, a to v rámci prebiehajúceho konania o administratívne vyhostenie, ktoré nebolo nevykonateľné, že cudzinecká polícia, ako aj krajský súd a najvyšší súd postupovali zákonne a ich postup nebolo možné považovať za arbitrárny, teda nesúci prvky nedobromyseľného postupu voči sťažovateľovi.

Za týchto okolností ústavný súd nemohol vyhovieť sťažnosti sťažovateľa v časti, v ktorej namietal, že rozsudkom najvyššieho súdu, ktorý potvrdil rozsudok krajského súdu a rozhodnutie cudzineckej polície, došlo k porušeniu čl. 5 ods. 1 písm. f) dohovoru.

K namietanému porušeniu čl. 5 ods. 4 dohovoru

Celková dĺžka konania (vyhlásenie konečného rozsudku najvyššieho súdu) predstavuje 18 mesiacov. Takéto obdobie je podľa názoru ústavného súdu tak očividne excesívne, že možno bez ďalšieho urobiť záver o porušení práva na urýchlené rozhodnutie o zákonnosti zbavenia osobnej slobody podľa čl. 5 ods. 4 dohovoru.

O celkovej neefektívnosti takto dlhej procedúry svedčí fakt, že sťažovateľ bol už po prvej tretine konania prepustený zo zaistenia bez toho, aby vôbec vedel, či jeho zaistenie je zákonné, a o jeho zákonnosti bolo rozhodnuté až po viac ako roku od jeho prepustenia. Oneskorené posúdenie zákonnosti zbavenia osobnej slobody prichádzajúce po viac než roku potom, čo už bolo obmedzenie osobnej slobody ukončené, však má ten istý efekt, ako keby dotknutá osoba nemala žiadnu súdnu ochranu proti takému obmedzeniu.

Vzhľadom na to, že vo veci konali viaceré inštancie, zaoberal sa ústavný súd v ďalšom rozložení zodpovednosti za spôsobené prietahy medzi ne.

Krajský súd vo veci konal celkovo trikrát. Celková dĺžka konania na krajskom súde do vyhlásenia prvého rozsudku 7. januára 2010 tak predstavuje približne šesť týždňov a ďalších sedem týždňov pripadá na následné administratívne úkony súvisiace s doručením rozsudku a predložením odvolania.

Po zrušení prvého rozsudku a vrátení spisu trvalo krajskému súdu približne mesiac, než 14. júna 2010 vyhlásil nový rozsudok, a ďalších osem týždňov trvali úkony

	<p>súvisiace s doručením rozsudku a predložením odvolania. Do tretice trvalo krajskému súdu vyhlásenie rozsudku po vrátení spisu približne sedem týždňov, než 14. februára 2011 vyhlásil ďalší rozsudok, a ďalších šesť týždňov trvali úkony spojené s jeho doručením a predložením spisu najvyššiemu súdu.</p> <p>Z uvedeného prehľadu je zrejmé, že krajský súd ani v jednom prípade nebol schopný zachovať aspoň približne dvoj, resp. nanajvýš trojtýždňovú lehotu, v ktorej by svoj rozsudok aspoň vyhlásil. Tým však podľa citovanej judikatúry ústavného súdu a ESEP nemožno jeho konanie považovať za „urýchlené“ v zmysle čl. 5 ods. 4 dohovoru. Ďalšie predĺženie konania spôsobili následné administratívne úkony krajského súdu spojené s doručovaním rozsudku a predkladaním spisu na odvolanie najvyššiemu súdu. Preto bolo vyslovené porušenie uvedeného práva sťažovateľa postupom krajského súdu.</p> <p>Je zrejmé, že v podstate celé konanie od 4. mája 2010 (a potom opätovne od 7. decembra 2010) je dôsledkom toho, že najvyšší súd na odvolanie sťažovateľa nevybavil vec meritórne, ale vždy len zrušil rozsudok krajského súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie. V oboch prípadoch tak urobil napriek tomu, že sťažovateľ vo svojom odvolaní takéto rozhodnutie nenavrhol, ale domáhal sa vždy len zmeny rozsudku krajského súdu v zmysle zrušenia rozhodnutia cudzineckej polície. Postup najvyššieho súdu je podľa názoru ústavného súdu z pohľadu čl. 5 ods. 4 dohovoru neakceptovateľný.</p> <p><u>Ústavný súd rozhodol tak, že postupom krajského súdu v namietanom konaní a postupom najvyššieho súdu v namietaných konaniach bolo porušené právo sťažovateľa na urýchlené rozhodnutie o zákonnosti pozbavenia osobnej slobody zaručené v čl. 5 ods. 4 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.</u></p> <p><u>Sťažovateľovi priznáva finančné zadost'učinenie vo výške 2 000 €.</u></p> <p><u>Vo zvyšnej časti sťažnosti sťažovateľa nevyhovuje.</u></p>
<p>použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESEP a iných súdov</p>	<p>Ústavný súd SR: II. ÚS 264/09 Najvyšší správny súd ČR: 7 As 79/2010-150 z 23. novembra 2011 ESEP: Chachal proti Spojenému kráľovstvu, sťažnosť č. 22414/93, rozsudok Veľkého senátu z 15. novembra 1996, ods. 112; Agnissan proti Dánsku, sťažnosť č. 39964/98, rozhodnutie zo 4. októbra 2001, s. 10; Abdolkhani a Karimnia proti Turecku, sťažnosť č. 30471/08, rozsudok z 22. septembra 2009; Saadi proti Spojenému kráľovstvu, sťažnosť č. 13229/03, rozsudok Veľkého senátu z 29. januára 2008, ods. 72, Samie Ali proti Švajčiarsku, sťažnosť č. 24881/94, správa Európskej komisie pre ľudské práva z 26. februára 1997, už citované rozhodnutia Agnissan proti Dánsku a Abdolkhani a Karimnia proti Turecku, Jefimova proti Rusku, sťažnosť č. 39786/09, rozsudok z 19. februára 2013, ods. 287, 288 a 293, podobne Savridin Džurajev proti Rusku, sťažnosť č. 71386/10, rozsudok z 25. apríla 2013, ods. 224 a 225</p>

<p>spisová značka</p>	<p>II. ÚS 211/2013</p>
<p>sudca spravodajca</p>	<p>Sergej Kohut</p>
<p>druh konania</p>	<p>čl. 127 ods. 1 ústavy konanie o sťažnostiach fyzických a právnických osôb</p>
<p>druh rozhodnutia a spôsob vybavenia</p>	<p>nález – nevyhovené</p>
<p>dátum rozhodnutia</p>	<p>5. novembra 2013</p>
<p>dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv</p>	<p>čl. 46 ods. 1, čl. 47 ods. 2 a 3, čl. 48 ods. 2 a čl. 50 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky čl. 6 ods. 1 a 3 písm. b), c) a d) Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd</p>
<p>skutkový stav a základné fakty</p>	<p>Sťažovatelia namietali porušenie označených práv postupom okresného súdu v trestnom konaní.</p>
<p>ratio decidendi</p>	<p>Po preskúmaní sťažnosti sťažovateľov, k sťažnosti priložených listín a následných vyjadrení dospel ústavný súd k týmto záverom:</p> <p>1. K námietke sťažovateľov týkajúcej sa skutočnosti, že po vznesení riadne odôvodnenej námietky zaujatosti proti sudkyňi túto ona nepovažovala za námietku zaujatosti, ale len za námietku proti procesnému postupu súdu, a vysporiadala sa s ňou procesným postupom, ktorý zákon ustanovuje pre námietky tohto druhu, ústavný súd uvádza, že procesný postup v prípade vylúčenia orgánov činných v trestnom konaní, súdu a iných osôb je upravený v § 31 a § 32 Trestného poriadku.</p> <p>Podľa názoru ústavného súdu je potrebné rozlišovať, či bola námietka zaujatosti</p>

podaná len z dôvodu procesného rozhodnutia súdu v konaní, alebo bola námietka zaujatosti podaná z dôvodu, že možno mať pochybnosť o nezáujatosti sudcu alebo prísediaceho sudcu, prokurátora, policajta, probačného a mediačného úradníka, vyššieho súdneho úradníka, súdneho tajomníka, asistenta prokurátora a zapisovateľa pre jeho pomer k prejednávanej veci alebo k osobám, ktorých sa úkon priamo týka, k obhajcovi, zákonnému zástupcovi, splnomocnencom alebo pre pomer k inému orgánu činnému v tomto konaní, avšak táto pochybnosť vyvstala v súvislosti s úkonom, resp. rozhodnutím vo veci. Inými slovami, aj to, či predchádzajúci úkon, resp. rozhodnutie vo veci vykonané je teoreticky spôsobilé vyvolať už špecifikovanú pochybnosť, resp. či sa podávateľ takejto námietky aspoň domnieva, že úkon, resp. rozhodnutie vo veci vykonané je spôsobilé vyvolať už špecifikovanú pochybnosť.

V prípade, že takáto pochybnosť môže byť vyvolaná, nie je možné zameniť riadnu námietku zaujatosti založenú na dôvodoch špecifikovaných v § 31 ods. 1 Trestného poriadku za námietku podanú z dôvodu procesného rozhodnutia súdu v konaní a konajúci orgán sa s ňou musí zákonom ustanoveným spôsobom zaoberať.

Pre posúdenie textu podanej námietky si ústavný súd vyžiadal jej opis jednak od okresného súdu a jednak od právneho zástupcu sťažovateľov.

Vyhodnotenie obsahu podania označeného sťažovateľmi ako námietka zaujatosti spočívajúcej v neakceptovaní ospravedlnenia obhajcu sťažovateľov a ustanovení náhradného obhajcu ako podania namietajúceho procesný postup súdu považuje ústavný súd z ústavného hľadiska za relevantnú interpretáciu zákona.

Interpretácia, ktorú okresný súd v danom prípade zvolil, nepopiera znenie a účel právnych noriem aplikovateľných v danej veci (§ 31 a § 32 Trestného poriadku), rešpektuje charakter a účel inštitútu vylúčenia sudcu z vykonávania úkonov trestného konania a pre nedostatok priamej príčinnej súvislosti nemohla mať za následok zásah do práva sťažovateľov na obhajobu a spravodlivý súdny proces, ktoré mali byť podľa ich názoru porušené nesprávnym procesným postupom súdu, pretože na ochranu týchto práv, ktorých porušenie sťažovateľa namietali, slúžia iné opravné prostriedky ustanovené v Trestnom poriadku.

Z vyjadrenia sťažovateľov vyplýva, že v danej trestnej veci ide o rozsiahly spisový materiál nachádzajúci sa v troch zväzkoch. Z vyjadrenia predsedníčky okresného súdu vyplýva, že zákonná sudkyňa využila inštitút náhradného obhajcu z dôvodu, že ide o väzobnú vec štyroch páchatel'ov, u ktorých vzhľadom na doterajší postoj k žalovaným skutkom nebol predpoklad postupu v zmysle § 257 Trestného poriadku, ale že vo veci bude potrebné vykonať rozsiahle dokazovanie, ktoré vzhľadom na počet svedkov vypočítaných v prípravnom konaní, znalecké posudky a ďalšie listinné dôkazy bude časovo náročné.

Vzhľadom na už uvedené ústavný súd opätovne zdôrazňuje, že ustanovenie náhradného obhajcu je odôvodnené najmä v trestných veciach, v ktorých je predpoklad dlhšieho trvania súdneho konania. Z toho vyplýva, že pre použitie inštitútu náhradného obhajcu vyplýva pre konajúceho sudcu najmä povinnosť starostlivo zvážiť predložený spisový materiál z prípravného konania. Ustanovenie náhradného obhajcu popri zvolenom obhajcovi nie je možné chápať ako porušenie základných práv, keďže aktívne vystupuje len v prípade neúčasti zvoleného obhajcu na hlavnom pojednávaní, resp. verejnom zasadnutí. To znamená, že aj napriek ustanoveniu náhradného obhajcu tento ešte nevyhnutne nemusí vykonať úkon právnej služby ako obhajca v danej trestnej veci v prípade, že zvolený obhajca bude riadne prítomný na každom hlavnom pojednávaní, resp. verejnom zasadnutí, resp. úkone v prípravnom konaní. Tento filozoficko-logický prístup vyjadril zákonodarca koncipovaním iba možnosti súdu použiť tento inštitút, ktorý však podmienil dôvodnou obavou zmarenia vykonania úkonu, hlavného pojednávania, resp. verejného zasadnutia.

Zo znenia ustanovení Trestného poriadku je zrejmé, že sťažovateľom bol náhradný obhajca ustanovený zo zákonom predpokladaného dôvodu – hrozby zmarenia hlavného pojednávania v dôsledku neprítomnosti zvoleného obhajcu, pričom potreba ustanovenia náhradného obhajcu bola v tomto prípade zvýraznená aj skutočnosťou, že ide o väzobnú vec.

Na tomto mieste však ústavný súd považuje za nevyhnutné zdôrazniť, že miesto výkonu advokácie nemôže byť jediným objektívnym kritériom použitia inštitútu náhradného obhajcu. Z toho dôvodu nie je možné akceptovať vyjadrenie predsedníčky okresného súdu, v ktorom uvádza, že ďalším dôvodom, ktorý viedol zákonnú sudkyňu k

využití náhradného obhajcu, bola skutočnosť, že obhajca JUDr. P. G. pôsobí ako advokát mimo Košického kraja a z jeho podaní je zrejme, že ako advokát je vyťažený v mieste svojho pôsobiska. Na základe ad hoc prípadu nie je možné vyvodzovať závery celkovej zaneprázdnenosti advokáta a úlohou súdu nie je ani dospieť k takýmto záverom. V zmysle § 2 ods. 3 zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov v znení neskorších predpisov advokátske povolanie je slobodné povolanie, ktoré možno vykonávať len podľa tohto zákona.

A v zmysle § 1 ods. 3 tohto istého zákona právne služby na území Slovenskej republiky poskytujú advokáti, ako aj ďalšie fyzické osoby a právnické osoby uvedené v ustanoveniach § 30 písm. b), c), d), e) a i) za podmienok a spôsobom ustanoveným týmto zákonom. Advokáti poskytujú iné služby v súlade s osobitnými predpismi.

Vzhľadom na už konštatované dospel ústavný súd k záveru, že advokát – riadne zapísaný v zozname advokátov Slovenskej advokátskej komory – je oprávnený vo vzťahu k územiu Slovenskej republiky poskytovať právne služby na celom území Slovenskej republiky, a nie je prípustné, aby bol mu výkon advokácie kdekoľvek na území Slovenskej republiky znemožnený. Taktiež však nie je možné domnievať sa, že pokiaľ advokát nemá sídlo kancelárie, resp. pracovisko v obvode toho-ktorého súdu, nebude môcť pro futuro v dostatočnej miere kvalifikovane poskytovať právne služby a zúčastňovať sa na pojednávaniach v obvode tohto súdu.

V tejto súvislosti považuje ústavný súd za vhodné pripomenúť, že podstatou a zmyslom základného práva na obhajobu je zaručiť obvinenému, resp. obžalovanému primeranú a dostatočnú možnosť ochrany jeho práv a právom chránených záujmov v rámci konania v jeho trestnej veci v súlade s požiadavkami spravodlivého procesu.

Súd musí tieto požiadavky rešpektovať, no konečný spôsob a rozsah uplatnenia práv zahrnutých v práve na obhajobu v konkrétnych prípadoch nezávisí iba na jeho postupe. Je objektívne podmienený aj postupom a správaním obžalovaného a jeho obhajcu. Povinnosťou súdu je rešpektovať práva obžalovaného v intenciách princípov spravodlivého súdneho konania, nie však bezvýhradne prispôbiť procesný postup programu alebo požiadavkám obžalovaného alebo jeho obhajcu.

Ústavný súd už len fakticky poznamenáva, že napriek prezentovanému nesúhlasu sťažovateľov s namietaným opatrením sa ustanovením náhradného obhajcu právo na obhajobu skôr rozširuje ako obmedzuje.

K nedostatku dostatočného časového priestoru na prípravu kvalifikovanej a efektívnej obhajoby náhradným obhajcom ústavný súd uvádza, že v zmysle § 44 ods. 1 Trestného poriadku je obhajca povinný poskytovať obvinenému potrebnú právnu pomoc, na obhajovanie jeho záujmov účelne využívať prostriedky a spôsoby obhajoby uvedené v zákone, najmä starať sa o to, aby boli v konaní náležite a včas objasnené skutočnosti, ktoré obvineného zbavujú viny alebo jeho vinu zmierňujú.

Je nepochybné, že zákonná povinnosť poskytovať obvinenému potrebnú právnu pomoc sa vzťahuje tak na ustanoveného, zvoleného, ako aj na náhradného obhajcu. Je celkom prirodzené, že takáto právna pomoc musí byť efektívna a kvalifikovaná v zmysle naplnenia základnej požiadavky zákonnej obhajoby obvineného v trestnom konaní, a síce, aby mu nebolo pričítané viac než to, čo si svojim protiprávnym konaním zaslúžil.

Zo spisového materiálu vyplýva, že vo februári 2013 bolo vydané opatrenie, ktorým bola v danej trestnej veci ustanovená náhradná obhajkyňa. Z úradného záznamu vyplýva, že ustanovená (v tomto prípade náhradná) obhajkyňa si bola spis študovať a vyhotovila si fotokópie. Príprava kvalifikovanej obhajoby v akejkoľvek trestnej kauze si nepochybne vyžaduje istý časový priestor, ktorý sa môže ad hoc líšiť. Ústavný súd však nie je spôsobilý posudzovať dĺžku a adekvátnosť doby prípravy obhajoby v akomkoľvek prípade. Pre posudzovanie adekvátnosti dĺžky doby prípravy obhajoby náhradným obhajcom je subjektívny pocit zvoleného obhajcu sťažovateľov právne irelevantný.

Nad rámec konštatovaného však ústavný súd uvádza, že obhajca má nepochybne možnosť žiadať o odročene pojednávania z dôvodu, že mu nebol poskytnutý dostatočný časový priestor na prípravu obhajoby. Zákonodarca vymedzil dostatočný časový priestor na prípravu obhajoby právnou fikciou upravenou v § 247 ods. 1 Trestného poriadku, v zmysle ktorého termín hlavného pojednávania určí predseda senátu tak, aby obžalovaný od doručenia predvolania, prokurátor a obhajca od upovedomenia mali lehotu aspoň päť pracovných dní. Túto lehotu možno skrátiť len s ich súhlasom a tiež vtedy, ak

	<p>obžalovaný odmietol účasť na hlavnom pojednávaní alebo požiadal, aby sa hlavné pojednávanie konalo v jeho neprítomnosti. U ostatných osôb, ktoré sa na hlavné pojednávanie predvolávajú alebo o ňom upovedomujú, treba spravidla zachovať aspoň trojdňovú lehotu. Ak sa pri skrátenom vyšetovaní postupovalo podľa § 204, lehoty uvedené v tomto ustanovení sa nepoužívajú.</p> <p>Ako vyplýva z už citovaného, rozhodnou skutočnosťou pre počítanie času je podľa § 247 ods. 1 Trestného poriadku doručenie predvolania, resp. upovedomenia.</p> <p>Z dôvodu, že náhradná obhajkyňa nežiadala o odročenie uvedeného pojednávania, možno dospieť k záveru, že ona sama subjektívne považovala svoju prípravu na pojednávanie za dostatočnú na to, aby poskytovala obvineným kvalifikovanú právnu pomoc.</p> <p>Vo vzťahu k uvedenému ústavný súd nevidí ani možnosť vyslovenia zásahu do práv sťažovateľov podľa čl. 6 ods. 1 a 3 dohovoru. Sťažovatelia porušenie čl. 6 ods. 1 a 3 dohovoru vo svojej sťažnosti namietali iba v súvislosti s tvrdeným porušením ich práva na obhajobu a žiadne iné skutočnosti nasvedčujúce jeho porušeniu neuviedli a nevyplývajú ani z obsahu odôvodnenia sťažnosti.</p> <p style="text-align: center;"><u>Ústavný súd rozhodol tak, že sťažnosti sťažovateľov nevyhovuje.</u></p>
<p> Použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESEP a iných súdov</p>	<p>***</p>

Nález – priet’ahy v konaní:

<p>spisová značka</p>	<p style="text-align: center;">II. ÚS 24/2013</p>
<p>sudca spravodajca</p>	<p>Sergej Kohut</p>
<p>druh konania</p>	<p>čl. 127 konanie o sťažnostiach fyzických a právnických osôb</p>
<p>druh rozhodnutia a spôsob vybavenia</p>	<p>nález – vyhovené</p>
<p>dátum rozhodnutia</p>	<p>9. októbra 2013</p>
<p>dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv</p>	<p>čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd</p>
<p>skutkový stav a základné fakty</p>	<p>Sťažovateľka (obchodná spoločnosť) namietala porušenie označených práv postupom okresného súdu v exekučnom konaní, ktoré začalo v roku 2009.</p>
<p>ratio decidendi</p>	<p>Z chronológie úkonov vykonaných okresným súdom v namietanom konaní vyplýva, že ku dňu podania ústavnej sťažnosti, trvalo konanie pred všeobecným súdom 37 mesiacov, pričom viac ako 13 mesiacov sa spis nachádzal na krajskom súde z dôvodu rozhodovania o odvolaní, čo nemožno pričítať na ťarchu okresného súdu. Okresný súd o žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie rozhodol uznesením z 27. novembra 2012 tak, že túto zamietol.</p> <p>V posudzovanom prípade je významná, priam kľúčová skutočnosť, že sťažovateľka pred okresným súdom iniciovala značne vysoký počet exekučných konaní (ide o stovky až tisíce exekučných konaní – návrhov v typovo obdobných veciach). Ústavný súd konštantne judikuje, že zaťaženosť súdov, nadmerné množstvo vecí, v ktorých sa musí zabezpečiť súdne konanie, nie je dôvodom, ktorý by zbavoval súd, resp. štát zodpovednosti za zbytočné priet’ahy v konaní. Priet’ahy by mohli byť takto ospravedlniteľné len na krátky čas a len v tom prípade, že by sa prijali adekvátne opatrenia na riešenie situácie.</p> <p>Ústavný súd však konštatuje, že danú judikatúru vytvoril po vzore Európskeho súdu pre ľudské práva na ochranu práva na konanie bez zbytočných priet’ahov v takpovediac nehromadných veciach. Nešlo teda (dosiaľ) o situácie, keď jeden navrhovateľ stovkami až tisíckami podaní prispel k zaťaženosti súdu, a týmto k dlhšej dobe rozhodovania aj sám. Spomenutá doktrína absencie možnosti liberácie z dôvodu zaťaženosť aj naďalej plne platí, avšak v prípadoch relevantne odlišných od prerokúvanej veci.</p> <p>V prípadoch obdobných prerokúvanej veci sa táto doktrína modifikuje do podoby reflektovanej v tomto rozhodnutí. Pre súčasný prípad a prípady obdobné, kde, ako už ústavný súd uviedol, jediná sťažovateľka iniciovala konanie v stovkách</p>

	<p>až tisíckach typovo obdobných veciach, je nevyhnutné vziať daný fakt do úvahy, a to smerom ku kritériám posudzovania prieťahov a v záujme ochrany práv a slobôd iných.</p> <p>In concreto tak ústavný súd túto skutočnosť musel zohľadniť pri posudzovaní kritéria faktickej zložitosti veci/vecí (referenčným vzhlľadom na špecifiká prípadov nie je jedna vec sťažovateľa, ale jeho typovo rovnaké veci pred konkrétnym súdom), o ktorej/ktorých súd koná, a kritéria správania sťažovateľky ako účastníčky súdneho konania.</p> <p>Povinnosť všeobecného súdu vysporiadať sa s veľkým množstvom podaní sťažovateľky ipso facto zvyšuje faktickú zložitosť veci/vecí z dôvodov, ktoré vyplývajú zo správania sťažovateľky.</p> <p>V takýchto prípadoch je možné z ústavného hľadiska akceptovať relatívne dlhšiu dobu trvania predmetných konaní. Ústavný súd konštatuje, že povinnosť okresného súdu vysporiadať sa so všetkými návrhmi sťažovateľky sa tak nevyhnutne dostáva do konkurencie s povinnosťou tohto súdu poskytnúť súdnu ochranu bez zbytočných prieťahov a v primeranej dobe aj ostatným účastníkom iných konaní, ktorí sa pred dotknutým súdom uchádzajú o súdnu ochranu.</p> <p><u>Ústavný súd rozhodol tak, že základné právo sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov zaručené v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom okresného súdu v namietanom konaní porušené neboli.</u></p>
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESEP a iných súdov	***

spisová značka	II. ÚS 179/2013
sudca spravodajca	Lajos Mészáros
druh konania	čl. 127 konanie o sťažnostiach fyzických a právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	nález – vyhovené
dátum rozhodnutia	9. októbra 2013
dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv	čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd
skutkový stav a základné fakty	Sťažovateľ namietal porušenie označených práv postupom okresného súdu v civilnom konaní, ktoré začalo v roku 1998.
ratio decidendi	<p>1. Pokiaľ ide o kritérium zložitosti vecí, ústavný súd konštatuje, že dĺžka tohto občianskoprávneho konania, podľa názoru ústavného súdu nebola závislá od zložitosti veci. Napokon, skutočnosť, že by napadnutá vec bola fakticky alebo právne zložitá, netvrdila ani predsedníčka okresného súdu.</p> <p>2. Pri hodnotení podľa ďalšieho kritéria, teda správania sťažovateľa v preskúvanej veci, treba poukázať predovšetkým na to, že ako to z chronológie úkonov vykonaných v napadnutom konaní vyplýva, k predĺženiu napadnutého konania prispel aj samotný sťažovateľ najmä tým, že podal nekvalifikovaný návrh, preto musel dopĺňovať a spresňovať predmet žalobného návrhu.</p> <p>3. Okresný súd teda viac ako deväť rokov vo veci nevykonal žiadne úkony smerujúce k odstráneniu právnej neistoty, v ktorej sa sťažovateľ ako žalobca počas napadnutého súdneho konania nachádza, čo je základným účelom práva zaručeného v citovaných článkoch ústavy a dohovoru.</p> <p><u>Ústavný súd rozhodol tak, že okresný súd v namietanom konaní porušil základné právo sťažovateľa, aby sa jeho vec prerokovala bez zbytočných prieťahov, zaručené v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie veci v primeranej lehote zaručené v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.</u></p> <p><u>Okresnému súdu prikazuje konať bez zbytočných prieťahov. Sťažovateľovi priznáva finančné zadosťučinenie v sume 5 500 €.</u></p>
použité odkazy na relevantnú	***

judikatúru ústavného súdu, ESELP a iných súdov	
spisová značka	II. ÚS 271/2013
sudca spravodajca	Sergej Kohut
druh konania	čl. 127 konanie o sťažnostiach fyzických a právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	nález – vyhovené
dátum rozhodnutia	26. septembra 2013
dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv	čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd
skutkový stav a základné fakty	Sťažovateľ namietal porušenie označených práv postupom krajského súdu v správnom konaní, ktoré začalo v roku 2010.
ratio decidendi	<p>1. Posúdením namietaného konania podľa prvého kritéria ústavný súd konštatoval, že konanie nie je po právnej ani skutkovej stránke zložitá. Predmetom konania je rozhodovanie o opravnom prostriedku sťažovateľa proti rozhodnutiu žalovanej vo veci výšky invalidného dôchodku. Takýto predmet konania nie je mimoriadne právne zložitý, ide o obvyklú vec, ktorá je častým predmetom rozhodovania všeobecných súdov. Vec sa ani po skutkovej stránke nejaví ako obzvlášť zložitá.</p> <p>2. V rámci druhého kritéria ústavný súd posudzoval správanie sťažovateľa, pričom nezistil také okolnosti, ktoré by odôvodňovali záver o jeho podiele na zbytočných prietáhoch v konaní pred krajským súdom.</p> <p>3. Pri hodnotení konania podľa tretieho kritéria, ktorým je postup krajského súdu, ústavný súd vychádzal z obsahu pripojeného spisu krajského súdu.</p> <p>Vzhľadom na to, že v tomto prípade je celková doterajšia dĺžka konania zjavne neprimeraná zložitosti, ako aj konkrétnym okolnostiam prípadu a je ovplyvnená predovšetkým nečinnosťou a charakteristická neefektívnosťou postupu krajského súdu po dobu 12 mesiacov, ktorú z hľadiska požiadavky zachovania základného práva sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov nemožno ospravedlniť, ústavný súd konštatoval, že krajský súd svojím postupom v namietanom konaní porušil základné právo sťažovateľa zaručené v čl. 48 ods. 2 ústavy a právo zaručené v čl. 6 ods. 1 dohovoru.</p> <p><u>Ústavný súd rozhodol tak, že krajský súd v namietanom konaní porušil základné právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručené v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo zaručené v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.</u></p> <p>Sťažovateľovi priznáva finančné zadostučinenie v sume 500 €.</p>
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESELP a iných súdov	***

Spracovala: JUDr. Gabriela Lacková

Upozornenie:

Prehľad vybraných rozhodnutí Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „prehľad“) je neoficiálnym dokumentom, ktorý slúži výlučne na informovanie o rozhodovacej činnosti Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“). Prehľad zostavuje Analytické oddelenie Odboru súdnych poradcov a súdnej agendy Kancelárie Ústavného súdu Slovenskej republiky z rozhodnutí ústavného súdu, písomne vyhotovených a odoslaných účastníkom konania v danom období. Prehľad nezaväzuje ústavný súd a nenahrádza jednotlivé rozhodnutia ústavného súdu, z ktorých bol zostavený.